

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Czujniki chemiczne jako maleńkie pułapki

Wykryją gluten w żywności, markery nowotworowe we krwi, toksyczną substancję w środowisku. Czujniki chemiczne wytworzone metodą wdrukowania molekularnego są jak maleńkie pułapki na cząsteczki. Pracuje nad nimi dr Zofia Iskierko w Instytucie Chemii Fizycznej PAN w Warszawie pod kierunkiem prof. Włodzimierza Kutnera.

Jak tłumaczy w rozmowie z PAP dr Iskierko, aby wykonać czujnik chemiczny - należy najpierw dokładnie poznać substancję, która ma być wykrywana. Cząsteczki tej substancji będą stanowiły tzw. "szablon", rdzeń chemicznych puzzli. W kolejnym etapie wybraną cząsteczkę trzeba "obudować" monomerami, które tworzą wiązania chemiczne z cząsteczkami "szablону". Następnie inicjowana jest polimeryzacja. W ten sposób powstaje polimer z wdrukowaną cząsteczką.

"Żeby móc wykrywać wybraną substancję, +szablon+ musi być usunięty z polimeru. W ten sposób tworzą się w nim luki molekularne - wolne miejsca o dokładnie takim samym kształcie i wielkości, co cząsteczki poszukiwanej substancji" - wyjaśnia chemiczka.

Dzięki temu polimery są selektywne, co oznacza, że w "pułapkę" molekularną może wpaść tylko ta cząsteczka, dla której zaprojektowano określony czujnik. Czujnik ten wykryje, czy dana substancja znajduje się w badanej próbce, a jeśli tak - to ile jej tam jest.

Dr Zofia Iskierko zajmuje się m.in. projektowaniem i wytwarzaniem "pułapek" na gluten i inne substancje interesujące z punktu widzenia medycyny czy toksykologii. Badaczka jest tegoroczną laureatką stypendium START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Prace nad czujnikami chemicznymi prowadzi w Instytucie Chemii Fizycznej PAN w Warszawie pod kierunkiem prof. Włodzimierza Kutnera. Otrzymała też staż na Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu w Weronie, gdzie mogła zaznajomić się z badaniami nad prawdziwymi próbkami biologicznymi.

W doborze właściwych "puzzli" pomagają naukowcom specjalistyczne oprogramowanie komputerowe. Z jego pomocą można sprawdzić m.in., czy szablon wejdzie w reakcję z cząsteczką monomeru. "Dzięki temu przewidujemy, czy reakcja zajdzie w rzeczywistości, czy nie. Z taką wiedzą można dopiero wykonać doświadczenie w laboratorium" - mówi doktor.

Czujniki wytworzone metodą wdrukowania molekularnego nie są jeszcze produkowane na szeroką skalę. Jednak w literaturze specjalistycznej można znaleźć przykłady ich zastosowania do wykrywania i oznaczania różnych substancji, np. markerów nowotworowych (<http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,411589,nowy-polimer-ostrzeze-o-groznym-chorobach-nerek.html>). Naukowcy ciągle udoskonalają zaprojektowane i przygotowane przez siebie modele laboratoryjne molekularnych czujników chemicznych. W przyszłości urządzenia te znajdą zastosowanie komercyjne.

"Wyobrażam sobie niewielkie elektroniczne urządzenie, dzięki któremu każdy będzie mógł sobie

sprawdzić, czy w przyrządzonej porcji jedzenia znajduje się gluten. Ponadto, czujnik będzie wskazywał także ilościowo ile tego glutenu tam jest" - mówi dr Iskierko.

Jak dodaje, element rozpoznający czujnika to bardzo cienka warstwa polimeru. W połączeniu z małym, np. tranzystorowym przetwornikiem, będzie stanowił urządzenie podobne do popularnego glukometru z wymiennymi wkładami o dowolnym kształcie. "Ogranicza nas jedynie wyobraźnia" - mówi.

PAP - Nauka w Polsce, Karolina Duszczyk

Źródło: www.naukawpolsce.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/27748.html>

30-03-2026

[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia](#)

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

[Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...](#)

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

[Kierownik wyprawy polarnej](#)

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

[Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#)

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed](#)

salmonellą

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

Problem dezinformacji medycznej będzie narastał

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy